

KİMYASAL MADDELER VE TEHLİKELERİ

Sıkça Taşınan 9. Sınıf Kimyasal Maddeler:

- Akü ekipmanları,
- Akülu araçlar,
- Yakıt hücreli motorlar,
- İçten yanmalı motorlar,
- Mıknatıslanmış malzemeler,
- Kimyasal ve ilk yardım kitleri
- Hayat kurtaran cihazlar,
- Kalıba dökülmüş plastikler,
- Hintil baklagil ürünleri,
- Kuru buz, katı karbondioksit,
- Amonyum nitrat gübreleri,
- Büyüyeabilen polimerik ve polistiren boncuk

Diğer Tehlikeli Maddeler Sınıf 9 Piktogramları

- Piktogramın alt beyaz kısmında 9 rakamı yer alır.
- Arka planı beyaz olan etiketin üst yarısında yedi siyah dikey çizgiyle birlikte altı beyaz çizgi olmalıdır.
- Alt beyaz kısmında diğer tehlikeli ürünler anlamına gelen "MISCELLANEOUS DANGEROUS GOODS" yazısı veya tehlikeli maddeyi tanımlayan Birleşmiş Milletler tarafından belirlenmiş olan dört basamaklı sayı bulunabilir

- Türkiyede çoğu belediye aşırı **klorlama** ile içme sularını dezenfekte etmektedir.

Lavabo açıcılar: Asit ya da baz kaynaklı olabilir. Cildi eritecek kadar etkilidir. Yutulması ölüme sebebiyet verebilir. Alkali olan lavabo açıcıları cilt ve gözde yanıklara sebep olabilir. Karaciğer ve sindirim sistemine zararlı.

- Ülkemizde kimyasal madde üreticilerini **Çevre ve Şehircilik Bakanlığının** denetler

Tehlikeli Madde Taşımacılığı (ADR):

- Karayolu ile tehlikeli maddelerin taşımacılığı ile ilgili uygulamaları düzenler
- 1957'de Cenevre'de BM Avrupa Ekonomik Komisyonunca belirlenmiş, 1968'de yürürlüğe girmiştir.
- Türkiye'de ADR Standartlarının yürürlüğe giriş tarihi **01.01.2010'dur**.

- Kimyasalların Sınıflandırılması ve Etiketlenmesi Sistemi için Evrensel Uyumlaştırma Sistemi (GHS):** 2002'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edildi

- NFPA** Amerikan Yangından Korunma Kurumudur.

- İş yerinde kimyasal maddelerin kullanımı veya varlığından kaynaklanan riskleri değerlendirmek ve gerekli önlemleri almak **işverenlerin** yasal **yükümlülükleri** arasındadır.

- Çalışanlardan birinin kanındaki kurşun seviyesi **40 µg Pb/100 ml** kandan fazla ise Tıbbi Gözetim yapılır
- Kurşun ve iyonik kurşun bileşikleri için bağlayıcı biyolojik sınır değeri **70 µg Pb/100 ml** kan'dır

- İkame:** tehlikeli maddenin tehlikeli olmayanla veya daha az tehlikeli olanla değiştirilmesi

Kimyasal Tehlikelerin Kontrol Hiyerarşisi		
Etkinlik	Kontrol Türü	Örnek
 Etkinlik Artışı	Eleme – İkame	Karbon tetraklorür yerine diklormetan kullanmak
	Mühendislik Kontrolleri	- Teması en aza indirmek için işlemi değiştirmek - Prosesi yalıtımlı yapmak veya etrafını kapatmak - Tozların oluşumunu azaltmak için ıslak yöntem kullanmak - Genel seyreltme ya da havalandırma kullanmak - Çeker ocak kullanmak
	İdari ve İşyeri Uygulama Denetimle	- Çalışanlarda rotasyon yapmak - Çalışanın bir tehlikeye maruz kalma süresini sınırlayan dinlenme programı kullanılmak
	Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)	- Kimyasal koruyucu giysiler kullanmak - Solunum koruması kullanmak - Eldiven kullanmak, Göz koruması takmak

- Derişik asitlerin oluşan yanıklarda** hemen bol su ile 3-5 dakika arası asit dökülen veya sıçrayan bölge yıkanmalı ve daha sonra **Tanin'in alkoldeki çözeltisi** veya **sodyum bikarbonat çözeltisi** ile yıkanmalıdır.
- Alkali metallerden kaynaklanan yanıklarda**, yanan kısım önce bol suyla ardından %1'lik asetik asit çözeltisi ve tekrar su ile yıkanmalıdır

- Yanıcı sıvılar; Yangın durumunda **en az 90 dakika dayanabilen** dolaplarda saklanmalıdır

İşitme duyusu koruyucuları kullanımı gerektiren sektörler:

Metal şekillendirme çalışmaları, Pnömatik matkaplarla çalışma, Kazık çakma işleri, Ağaç ve tekstil budama ve şekillendirme çalışmaları, Havalimanı gibi yüksek gürültülü ortamlardaki çalışmalar

Güvenlik Formu (MSDS) bulunan bilgiler:

- İsim ve içerik bilgileri,
- Üretici firma bilgileri,
- İlk yardım bilgileri,
- Taşıma bilgileri,
- İmha etme bilgileri
- Zararlı madde içerik bilgileri,
- Fiziksel ve kimyasal özellikleri,
- Depolama bilgileri,
- Yangın-patlama bilgileri
- Mevzuat ile ilgili bilgiler
- Kişisel korunma bilgileri,
- Çevreye olan etkileri ile ilgili bilgiler,
- Tepkime ve kararlılık bilgileri,
- Toksikoloji (zehirlenme) bilgileri,
- Diğer bilgiler

- Filtre kutulu gaz maskeleri:** Tüm yüzü kaplar, filtre kutusuna bağlı ve organik madde buharları, asit gazları, amonyak, karbonmonoksit veya bunların farklı bileşimlerinden oluşan zararlı gazlara karşı korur

- Kulak koruyucu çeşitleri:** Kulak tıkaçları ve benzeri cihazlar, Tam akustik baretler, Endüstriyel baretlere uyan kulaklıklar, Kapalı devre haberleşme alıcısı olan kulak koruyucuları, İç haberleşme donanımlı kulak koruyucu

- Fincan tipli muhafazalı gözlükler: Çeşitleri:** Taşçı tipi, Tozdan koruyucu, Kaynak tipi
- Elastik aksamli muhafazalı gözlükler: Çeşitleri:** Plastik siperli tip, Dökümcü tipi

Ayak ve Bacak Koruyucular: Parmak koruyucu ayakkabılar, İletken ayakkabılar, Yalıtkan ayakkabılar, Kıvılcım çıkarmayan ayakkabılar, Bot ve çizmeler, Tozlukslar

Sınav öncesinde son tekrar için hazırladığımız bu Gümüş Not;

Altın Notlar ve Altın Sorular'dan hazırlık yapan öğrencilerimizin anlayacağı şekilde kısaltılarak hazırlanmıştır.

www.akademiaof.com